

PRIPOMBE ŠTUDENTSKE ORGANIZACIJE SLOVENIJE (ŠOS)

K PREDLOGU

ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU

Ljubljana, 21. marec 2016

Uvodne opombe:

Pripombe k členom so spisane neposredno kot komentar na predlagano besedilo člena ali predlog za spremembo besedila in so označene z drugo barvo. Besedilo ni lektorirano.

1. člen

V Zakonu o visokem šolstvu (Uradni list RS, št 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12 in 85/14) se tretji odstavek 8. člena spremeni tako, da se glasi:

»Visokošolski zavodi lahko v tujem jeziku izvajajo:

- študijske programe tujih jezikov,
- študijske programe, če se primerljivi študijski programi ali deli študijskih programov na visokošolskem zavodu izvajajo tudi v slovenskem jeziku,

Komentar k alineji zgoraj: Na tem mestu izražamo zaskrbljenost, da se bo obseg programov (ali njihovih delov) v tujem jeziku povečeval na račun izvedbe v slovenskem jeziku, sploh ob omogočenem sprotne spreminjanju študijskih programov s strani samih zavodov. Študentom je potrebno omogočiti študij na želenem programu v slovenskem jeziku, v kolikor pa želijo izvedbo v tujem jeziku, se lahko priključijo taki izvedbi brez dodatnih stroškov. Do sedaj se je namreč že kazala namera po zaračunavanju izvedbe v tujem jeziku kot t. i. nadstandarda.

- študijske programe ali dele študijskih programov, če pri njihovem izvajanju sodelujejo gostujoči visokošolski učitelji iz tujine ali je vanje vpisano večje število tujih študentov,
- skupne študijske programe, ki se izvajajo s tujimi izobraževalnimi institucijami,
- študijske programe, ki jih visokošolski zavodi izvajajo v tujini.«.

Komentar k odstavku zgoraj: Prejšnja oblika zapisa zakona je vključevala dikcijo »Če visokošolski zavod opravlja javno službo /.../«, zato na tem mestu sprašujemo, ali lahko v primeru izvajanja programov v tujem jeziku to pomeni, da bodo ti programi izvzeti iz javne službe? Kaj to pomeni za financiranje takih programov (ali delov programov)? Kako bodo obravnavani visokošolski učitelji in drugi sodelavci na takšnih programih?

ReNPVŠ med drugim določa: »do konca desetletja bo vsaka slovenska visokošolska institucija oblikovala nabor študijskih programov, ki jih bo ponujala v tujih jezikih za tuje študente, pri tem so **bodo prednostno usmerila v podiplomske študijske programe**;«. Na ŠOS sicer podpiramo možnost, da se več programov izvaja v tujem jeziku, pri čemer se nam zdi to še posebej pomembno na podiplomskem študiju, zato bi želeli, da se ta možnost prednostno zagotovi na podiplomskih študijskih programih, seveda brez dodatnih stroškov za študente.

V četrtem odstavku se beseda »slovenščine« nadomesti z besedilom »slovenskega jezika«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Visokošolskim učiteljem, sodelavcem in študentom, ki so tujci ali Slovenci brez slovenskega državljanstva, se omogoči učenje slovenščine.«.

Komentar k odstavku zgoraj: Ni definirano, v kakšni obliki, kdo je za to zadolžen in na kak način se financira.

Črta se šesti odstavek.

Komentar k odstavku zgoraj: Ni definirano, kdo je pristojen za skrb za učenje slovenskega jezika.

2. člen

V 10.a členu se v tretjem odstavku črta besedilo »in za vpis v razvid visokošolskih zavodov«.

Nimamo pripomb.

3. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen
(pogoji za ustanovitev zavoda)

Visokošolski zavod se lahko ustanovi, če:

1. so opredeljena študijska področja in znanstvenoraziskovalne oziroma umetniške discipline, za katere se visokošolski zavod ustanavlja; pri opredelitvi študijskih področij se uporablja mednarodna klasifikacija ISCED, pri opredelitvi znanstvenoraziskovalnih področij pa mednarodna klasifikacija Frascati,
2. so predloženi predlogi študijskih programov, ki jih bo visokošolski zavod izvajal, pri čemer mora biti izkazana povezanost teh študijskih programov z znanstvenoraziskovalnim, umetniškim oziroma strokovnim delom izvajalcev predmetov in z okoljem, v katerem bo zavod deloval;
3. so zagotovljeni ustrezni prostori, tehnično-tehnološka in druga potrebna oprema za izvedbo študijskih programov;

Komentar k točki zgoraj: Predlagamo opredelitev, da morajo biti prostori in oprema ustrezno prilagojeni študentom s posebnimi potrebami.

4. je zagotovljen dostop študentom do knjižnice, ki bo z izvajanjem knjižnične dejavnosti podpirala študijski, strokovni in raziskovalni proces visokošolskega zavoda;

Komentar k točki zgoraj: Potrebno je zapisati na način, da bo nedvoumno jasno, da mora imeti zavod lastno knjižnico, sicer gre lahko za dostop do splošne knjižnice z nekim (manjšim) številom enot študijske literature.

5. so zagotovljeni visokošolski učitelji, znanstveni delavci, visokošolski sodelavci in drugi strokovni sodelavci, potrebni za izvedbo študijskega programa, pri čemer mora biti v kadrovskem načrtu izkazano:

- da bo imela univerza za izvajanje vsakega letnika univerzitetnega študijskega programa zaposlenih najmanj tretjino visokošolskih učiteljev za poln delovni čas oziroma temu ustrezen obseg zaposlitev za krajši delovni čas od polnega;
- da bo na samostojnem visokošolskem zavodu - fakulteti ali umetniški akademiji ekvivalent najmanj enega zaposlenega visokošolskega učitelja za poln delovni čas oziroma temu ustrezen obseg zaposlitev za krajši delovni čas od polnega na študijski program;
- da bo na samostojnem visokošolskem zavodu - visoki strokovni šoli ekvivalent najmanj enega zaposlenega visokošolskega učitelja za poln delovni čas oziroma temu ustrezen obseg zaposlitev za krajši delovni čas od polnega na dva študijska programa;

Komentar k točki zgoraj: Predlagamo, da se deli besedila, ki so obarvani in podčrtani, brišejo. Menimo, da mora biti stabilna kadrovska struktura eden temeljev kakovosti na zavodu, zato zahtevamo ustrezen obseg polno zaposlenih na zavodih; ob tem pa je lahko zaposleno še različno število oseb s krajšim delovnim časom, kar omogoča fleksibilnost. Prav tako predlagamo, da se doda tudi zahteva po redno zaposlenih ostalih (nepedagoških) delavcih, ki delujejo v strokovnih in podpornih službah. Menimo, da zgolj pogodbeno sodelovanje visokošolskih učiteljev – kjer ti

sočasno sodelujejo na večjem (dejansko nikjer omejenem) številu zavodov – ne omogoča kakovostnega razvoja pedagoškega kot tudi raziskovalnega dela na zavodu; v okviru drugega tudi podiplomski študenti tako nimajo možnosti za primerno vključitev v znanstveno-raziskovalno delo.

6. ima predložen program strokovnega oziroma raziskovalnega dela in poročilo o temeljnem ali aplikativnem znanstveno-raziskovalnem oziroma umetniškem delu predvidenih nosilcev in izvajalcev predmetov v zadnjih petih letih na področjih, za katera se visokošolski zavod ustanavlja in v katerih so predlogi študijskih programov.

Ne glede na določbo 2. točke prejšnjega odstavka morajo biti za ustanovitev univerze na vseh treh stopnjah akreditirani študijski programi na vsaj štirih znanstvenoraziskovalnih disciplinah po klasifikaciji Frascati in vsaj petih izobraževalnih področjih po klasifikaciji ISCED.

Za ustanovitev samostojnega visokošolskega zavoda – fakultete ali umetniške akademije, morajo biti izpolnjeni pogoji za izvajanje študijskih programov najmanj za dve stopnji, za samostojni visokošolski zavod – visoko strokovno šolo pa najmanj za prvo stopnjo.

Pred sprejemom akta o ustanovitvi si mora ustanovitelj pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu pridobiti odločbo o akreditaciji visokošolskega zavoda.

Visokošolski zavod si mora pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu najmanj vsakih pet let pridobiti odločbo o podaljšanju akreditacije visokošolskega zavoda. Šteje se, da veljavnost akreditacije poteče z zaključkom študijskega leta, v katerem se izteče obdobje podeljene akreditacije.

Vlogo za podaljšanje akreditacije mora visokošolski zavod vložiti najmanj leto dni pred iztekom veljavnosti akreditacije. Če visokošolski zavod vlogo vloži v roku iz prejšnjega stavka, Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu pa o njej do izteka veljavnosti akreditacije ne odloči, se šteje, da je akreditacija veljavna do dokončnosti nove odločbe o podaljšanju akreditacije. Če visokošolski zavod vloge za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda ne vloži v roku iz prvega stavka tega odstavka, mu akreditacija preneha z dnem izteka veljavnosti akreditacije.«.

4. člen

Črta se 16. člen.

Nimamo pripomb.

5. člen

Prvi odstavek 21.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»Akademski zbor članice univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda, ki jih ustanovi Republika Slovenija, sestavljajo vsi visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci ne glede na naziv, ter študenti, in sicer tako, da je njihovo število najmanj ena petina članov akademskega zbora. Pri delu akademskega zbora sodelujejo tudi drugi delavci. Način sodelovanja drugih delavcev se določi s statutom.«.

V drugem odstavku se v prvi alineji za besedo »senat« doda beseda »članice« in črta druga alineja.

Črta se četrti odstavek.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena, študenti, ki so člani akademskega zbora ne morejo voliti članov senata članice; študenti volijo le člane senata članice, ki so predstavniki študentov.«.

V petem odstavku se črta besedilo »iz prejšnjega odstavka«.

Nimamo pripomb.

6. člen

V prvem odstavku 23. člena se za prvo alinejo doda nova druga alineja, ki se glasi:

»- na podlagi volitev imenuje dekana,«.

Druga do osma alineja postanejo tretja do deveta alineja.

Drugi odstavek 23. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Rektorja na splošnih in neposrednih volitvah za dobo štirih let izvolijo tri skupine volivcev:

- visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci, zaposleni na univerzi, ki so zaposleni vsaj za polovični delovni čas,
- študentje in
- drugi delavci.«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji do deveti odstavek, ki se glasijo:

»Volilno pravico imajo vsi delavci, ki so zaposleni na univerzi vsaj za polovični delovni čas. S statutom je mogoče določiti tudi manjši obseg zaposlitve, vendar ne nižjega od 25%.

Komentar k odstavku zgoraj: Glede na predhoden zapis (v 2. dostavku in tudi znotraj samega odstavka) je dikcija nekoliko kontradiktorna; predlagamo, da se obarvani/podčrtani del besedila člena briše. Predlagamo, da se ohrani enoten zapis "zaposleni vsaj za polovični delovni čas" in se ne dopušča dodajanja izjem, ki lahko vodijo v neenotno prakso.

Skupine volivcev imajo različne uteži pri seštevanju glasov, tako da imata skupini študentov ter drugih delavcev vsaka po 20 odstotkov glasov.

Podrobnejši postopek volitev določi statut univerze.

Za rektorja je lahko izvoljen redni profesor, ki je na univerzi zaposlen s polnim delovnim časom. Rektor je lahko ponovno izvoljen, vendar skupni mandat ne more trajati več kot osem let.

S statutom univerze se določijo razlogi in postopek za razpis predčasnih volitev.

Univerze, ki jih ni ustanovila Republika Slovenija, postopek izbire rektorja določijo s statutom.«.

7. člen

24. člen se spremeni, tako da se glasi:

»24. člen
(dekan oziroma direktor)

Dekan oziroma direktor članice univerze ima pooblastila in odgovornosti v skladu z ustanovitvenim aktom, je strokovni vodja članice univerze in opravlja naslednje naloge:

- usklajuje izobraževalno, znanstveno-raziskovalno, umetniško in drugo delo,
- skrbi in odgovarja za zakonitost dela,
- je pristojen za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti članice univerze, študijskih programov, znanstveno-raziskovalnega, umetniškega ter strokovnega dela in pripravo letnega poročila o kakovosti (samoevalvacija članice);
- najmanj enkrat letno poroča o delu senatu članice in rektorju,
- druge naloge v skladu z zakonom, drugimi predpisi ter splošnimi akti univerze.

Dekana na splošnih in neposrednih volitvah za dobo štirih let izvolijo tri skupine volivcev:

- visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci, zaposleni na univerzi, ki so zaposleni vsaj za polovični delovni čas in pretežno opravljajo delo na članici,
- študenti in
- drugi delavci, zaposleni na univerzi, ki so zaposleni vsaj za polovični delovni čas, in pretežno opravljajo delo na članici.

Za skupine volivcev iz prve in tretje alineje prejšnjega odstavka se v statutu lahko določi tudi manjši obseg zaposlitve, vendar ne nižji od 25%.

Komentar k odstavku zgoraj: Predlagamo, da se ohrani enoten zapis "zaposleni vsaj za polovični delovni čas" in se ne dopušča dodajanja izjem, ki lahko vodijo v neenotno prakso.

Skupine volivcev imajo različne uteži pri seštevanju glasov:

- visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci 60% glasov,
- študenti 20% glasov,
- drugi delavci 20% glasov.

Če število drugih delavcev ne presega 25% vseh volilnih upravičencev, se zanje utež iz prejšnjega odstavka sorazmerno zmanjša.

Komentar k odstavku zgoraj: Na kak način se utež zmanjša in kdo na račun tega pridobi?

Podrobnejši postopek volitev določi statut univerze.

Za dekana članice univerze ali samostojnega visokošolskega zavoda je lahko izvoljen, kdor je na njem zaposlen kot visokošolski učitelj.

Komentar k odstavku zgoraj: Predlagamo, da se doda: kdor je zaposlen kot visokošolski učitelj, s polnim delovnim časom.

Za direktorja članice univerze je lahko imenovan, kdor ima najmanj visokošolsko izobrazbo. Postopek imenovanja se določi v statutu.

Dekan visokošolskega zavoda, ki ni članica univerze, je poslovodni organ in strokovni vodja zavoda.

Samostojni visokošolski zavodi, ki jih ni ustanovila Republika Slovenija, trajanje mandata dekana in postopek izbire dekana določijo s statutom.

Dekan članice univerze ali samostojnega visokošolskega zavoda, ki ga je ustanovila Republika Slovenija, je lahko ponovno izvoljen, vendar samo enkrat.

S statutom univerze se določi razloge in postopek za razrešitev dekana oziroma direktorja članice univerze.«.

8. člen

32. člen se spremeni tako, da se glasi:

»32. člen

(akreditacija študijskih programov in spremembe obveznih sestavin študijskih programov)

Študijske programe za pridobitev izobrazbe in študijske programe za izpopolnjevanje sprejme senat univerze, in sicer na predlog senata članice univerze oziroma senat samostojnega visokošolskega zavoda.

Univerza oziroma samostojni visokošolski zavod mora študijski program akreditirati pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu. Akreditacija je študijskemu programu podeljena za nedoločen čas.

Z akreditacijo pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu študijski programi postanejo javnoveljavni. Visokošolski zavodi jih javno objavijo najkasneje do razpisa za vpis.

Visokošolski zavod obvezne sestavine študijskih programov spreminja sam po postopku, po katerem sprejema študijske programe.

O spremembah obveznih sestavin študijskih programov visokošolski zavod seznaní Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu v 30 dneh od njihovega sprejema, in sicer na način, ki ga ta določi.

Komentar k odstavku zgoraj: Predlog s tem v celoti ukinja akreditacijo sprememb študijskih programov. Programi se bodo lahko tako prosto spreminjali že takoj po akreditaciji, kar za študente pomeni negotovost glede tega, kaj jim bo program (tekóm študija in po diplomi) sploh prinesel. Ob nekoliko pesimistični predpostavki, lahko predvidevamo naslednje: Program, ki bo predložen v akreditacijo bo izpolnjeval merila za akreditacijo (ustrezni materialni in drugi pogoji glede na načrtovani vpis; primerna zasnova programa - ustrezni in ustrezno habilitirani izvajalci, obseg kontaktnih ur ...), kmalu po akreditaciji pa se bo program spremenil - ne nujno iz razlogov, povezanih s kakovostjo, ampak denimo iz finančnih ali drugih razlogov na strani zavoda. Skozi spremembe bomo lahko dobili povsem nov program, za katerega ne bo nihče več preverjal, ali še vedno dosega določena merila. Ob predvideni sistemski spremembi, ko bo agencija ob ponovni akreditaciji preverjala le še delovanje notranjega sistema zagotavljanja kakovosti, ne bo

preverjanja vsebinskega razvoja študijskega programa. V preteklosti smo žal že bili priča spremembam študijskih programov (iz finančnih in drugih motivov), ki so šle v škodo kakovosti in pravic študentov, npr. drastično krčenje števila kontaktnih ur.

Glede na to, da predlog pomeni prehod na institucionalno akreditacijo, pri čemer ne bo več evalvacij študijskih programov, predlagamo spremembo postopka, ki se nanaša na spreminjanje študijskih programov. Na tem mestu še posebej izpostavljamo razliko med univerzami in samostojnimi zavodi, ko gre za postopke, saj programe članic univerz potrdi najprej senat fakultete, potem pa še univerze (2 stopnji), na samostojnih zavodih pa postopek pomeni zgolj obravnavo na lastnem senatu. Zgolj seznanitev NAKVIS z določenimi »spremembami« se nam zdi vprašljiva, saj gre lahko bodisi za večje spremembe, ki bi zahtevale sistemsko ureditev (npr. sprememba vpisnih pogojev na način, da se določijo sprejemni izpiti ...) ali pa za spremembe, ki pomenijo velik poseg v sam sistem kakovosti (npr. drastično krčenje števila kontaktnih ur, sprememba izvajalcev predmetov ali delov predmetov – lahko manj primerni izvajalci ...), sprememba temeljnih konceptov, ki posledično ne pomeni več, da bo diplomant dosegal enake učne cilje in kompetence ...

Predlagamo, da se v zakonu natančno popiše, katere so večje spremembe obveznih sestavin študijskih programov. Da ne bi prihajalo do neupravičenega spreminjanja programov na način, ki bi vplival na upada kakovosti, pa predlagamo dve možni rešitvi:

- a) NAKVIS daje k omenjenim spremembam SOGLASJE na podlagi kvalitativne ocene, kaj bodo načrtovane spremembe pomenile za študijski program ALI
- b) NAKVIS se zgolj seznanji s spremembami, kot je navedeno v predlogu, se pa te programe (poleg drugih naključno izbranih) preverja ob zunanji evalvaciji visokošolskega zavoda.

Samovoljno spreminjanje študijskih programov je odraz namer zavodov, ki gredo ravno v nasprotno smer od nameravanega zagotavljanja ali celo izboljševanja kakovosti.

Spremembe obveznih sestavin študijskih programov iz četrtega odstavka tega člena začnejo veljati z naslednjim študijskim letom, če so sprejete na pristojnih organih visokošolskega zavoda pred sprejemom razpisa za vpis in poslane Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu v roku iz prejšnjega odstavka tega člena.

Javnoveljavni so tudi študijski programi, akreditirani v državah članicah Evropske unije, ki jih izvaja mednarodna zveza univerz iz drugega odstavka 10.a člena tega zakona, če imajo njihove diplome v državi akreditacije naravo javne listine, dajejo v tej državi javnoveljavno raven izobrazbe ter javnoveljavni naslov, jih v državi akreditacije izvajajo akreditirane organizacije. Programi morajo biti priglašeni Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu. K vlogi za priglasitev je potrebno priložiti pozitivno mnenje vsaj enega visokošolskega zavoda, ki izpolnjuje pogoje o klasifikacijah iz prvega odstavka 10.a člena, ki ima sedež v Republiki Sloveniji in izvaja

primerljiv študijski program, kakršno je potrebno za individualno priznavanje diplom za ugotovitev enakovrednosti v tujini pridobljenega strokovnega oziroma znanstvenega naslova slovenskemu strokovnemu oziroma znanstvenemu naslovu.

Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu prizna javnoveljavnost tudi študijskim programom, akreditiranim v drugih državah, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka.«.

9. člen

Za tretjim odstavkom 33.b člena se dodajo novi četrti, peti, šesti in sedmi odstavek, ki se glasijo:

»Javnoveljavni so tudi skupni študijski programi, ki jih visokošolski zavod s sedežem v Republiki Sloveniji izvaja s tujim visokošolskim zavodom, akreditiranim pri agencijah, ki so na seznamu EQAR, če imajo njihove diplome v državi akreditacije naravo javne listine, dajejo v tej državi javnoveljavno raven izobrazbe ter javnoveljavni naslov in jih v državi akreditacije izvajajo akreditirane organizacije.

Programi iz prejšnjega odstavka morajo biti priglašeni Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu na način, ki ga ta določi. Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu preveri izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka tega člena.

Komentar k odstavku zgoraj: Glede na to, da gre za skupne, torej nove programe, za katere se še ne morejo izdajati javno-veljavne listine, predlagamo, da gre v vsakem primeru tudi pri teh programih za obvezen postopek akreditacije pri NAKVIS, ki pa lahko poteka prednostno oz. po skrajšanem postopku (kot je predvideno za programe v 3. odstavku). Temu, da akreditacija pri NAKVIS ni potreba, nasprotujemo, saj bo kasneje NAKVIS tudi težje evalviral take programe, če ne bo imel izhodiščne dokumentacije. Prav tako poznamo tudi primere, ko imajo VŠ zavodi akreditacijo, programi, ki jih ti zavodi izvajajo pa ne, ker niso dosegli minimalnih standardov kakovosti. V tem primeru bi se taki programi, kot skupni programi s tujim zavodom, lahko izvajali.

Za skupne študijske programe, ki jih visokošolski zavod s sedežem v Republiki Sloveniji namerava izvajati s tujim visokošolskim zavodom, ki ni akreditiran pri agencijah, ki so na seznamu EQAR, se postopek prve akreditacije izvede pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, zaključen pa mora biti najkasneje v petih mesecih od popolnosti vloge za akreditacijo.

Skupni študijski programi s tujimi visokošolskimi zavodi morajo biti pred začetkom izvajanja vpisani v eVŠ in javno objavljeni pred sprejemom razpisa za vpis.«.

10. člen

Prvi odstavek 35. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Študijski programi za pridobitev izobrazbe se oblikujejo po načelih o vzpostavljanju evropskega visokošolskega prostora ob upoštevanju evropskih standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: evropski standardi).«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Študijski programi za pridobitev izobrazbe prve in druge stopnje imajo naslednje obvezne sestavine:

- splošne podatke o programu (ime, stopnja, vrsta, trajanje ter podatek o tem, ali gre za interdisciplinarni, enopredmetni, dvopredmetni, pedagoški, nepedagoški ali skupni študijski program),
- opredelitev temeljnih ciljev programa, splošnih ter predmetno-specifičnih kompetenc oziroma učnih izidov, ki se s programom pridobijo,
- predmetnik s kreditnim ovrednotenjem študijskih obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: ECTS) in opredelitvijo deleža izbirnosti v programu,
- pogoje za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa,
- merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program,
- načine ocenjevanja,
- pogoje za napredovanje po programu,
- pogoje za prehajanje med programi,
- način izvajanja študija,

Komentar k alineji zgoraj: Ob načinu izvajanja predlagamo, da se opredeli tudi, če se bo program (ali njegovi deli) izvajal v tujem jeziku. Prav tako naj se opredeli (in utemelji), ali je za program predvidena t. i. nadstandardna izvedba.

- pogoje za dokončanje študija,
- pogoje za dokončanje posameznih delov programa, če jih program vsebuje,
- študijsko področje študijskega programa po klasifikaciji KLASIUS in mednarodni klasifikaciji ISCED ter znanstvenoraziskovalno disciplino po klasifikaciji Frascati,
- razvrstitev v nacionalno ogrodje kvalifikacij, evropsko ogrodje visokošolskih klasifikacij ter evropsko ogrodje kvalifikacij,
- strokovni naslov, tvorjen v skladu z zakonom.«.

V tretjem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»V doktorskem študijskem programu se smiselno opredelijo obvezne sestavine iz prejšnjega odstavka, razen sestavin iz šeste, devete, enajste in štirinajste alineje.«.

11. člen

Peti odstavek 36. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Doktorski študijski programi obsegajo 180 do 240 kreditnih točk in trajajo tri do štiri leta.«.

Komentar k odstavku zgoraj: Na ŠOS pozdravljamo možnost, da doktorski študij lahko traja do 4 leta, kar lahko pripomore h kakovostnejšemu raziskovalnemu delu doktorskega kandidata. Ob tem pa želimo jasno nasloviti zahtevo po tem, da kandidati za dodatno leto ne bodo plačali dodatne šolnine.

12. člen

40. člen spremeni tako, da se glasi:

»40.člen
(razpis)

Vpis v študijske programe z javno veljavnostjo se opravi na podlagi javnega razpisa najpozneje do 30. septembra. Iz upravičenih razlogov, ki jih določi pristojni organ visokošolskega zavoda pa najpozneje do 30. oktobra, če tako na podlagi prošnje kandidata odloči pristojni organ visokošolskega zavoda. Za študenta, ki se po prvem vpisu v prvi letnik študijskega programa izpiše do 15. oktobra v študijskem letu, v katerem se je vpisal, se šteje, da se v ta študijski program ni vpisal.

Vsi kandidati morajo oddati elektronsko prijavo za vpis prek spletnega portala eVŠ.

Razpise za vpis v dodiplomske študijske programe visokošolski zavodi objavijo najmanj šest mesecev pred začetkom novega študijskega leta. Razpis za vpis v dodiplomske študijske programe in enovite magistrske študijske programe, ki jih izvajajo javni in koncesionirani visokošolski zavodi, je skupen.

Razpisi za vpis v podiplomske študijske programe se objavijo najmanj šest mesecev pred začetkom novega študijskega leta.

Ne glede na tretji in četrti odstavek tega člena se lahko za študente, vpisane v študijski program, ki mu je akreditacija prenehala, dodatni razpis za vpis objavi do 15. oktobra tekočega študijskega leta.

Komentar k odstavku zgoraj: Ob dikciji o dodatnem razpisu za študente iz ne-akreditiranih programov želimo opozoriti, da to dejansko ne pomeni sistemske rešitve potencialno nastalih situacij. Ponazorimo s primeri:

P1: Zavod *abc* izvaja več programov, na katerih skupno študira 1.000 študentov. Zaradi izgube akreditacije zavoda ali pa posameznih programov je tako potrebno premestiti 1.000 študentov. Na sorodnem področju deluje 5 manjših zavodov, ki lahko – tudi ob dodatnem razpisu – zagotovijo pogoje, da vsaj pod minimalnimi standardi kakovosti vzamejo na svoje programe vsak še po 20 študentov. Prepišemo torej 100 od 1000 študentov. Kaj se zgodi z razliko? Tudi dodatni razpis izziva ne reši, saj zavodi ne morejo razpisati npr. 5x večjega števila mest za študente, kot jih lahko dejansko kakovostno izobražujejo na primerljivih programih.

P2: Zavod *123* izvaja program *xyxy* s področja *qyqy* in program *xyxy* izgubi akreditacijo; prepisati je potrebno 20 študentov. Zavod *987* izvaja podoben program s področja *qyqyq* in lahko sprejme teh 20 študentov, ampak: ima drugačne vpisne pogoje, kot jih je imel njihov prvi zavod (*123*) oz. program *xyxy*, recimo da teh pogojev ne izpolnjujejo. Prav tako ima novi program drugačen predmetnik in pogoje za napredovanje v višje letnike, ki jih »novi študenti« ne izpolnijo. Kaj v tem primeru: se jih lahko vseeno vpiše? Tako so matični študenti posredno oškodovani, ker se je nekdo drug vpisal pod manj zahtevnimi pogoji. V kateri letnik jih vpišemo – recimo, da so na matičnem zavodu redno napredovali do 3. letnika, nov zavod *987* pa jim ne more vsega priznati, sladno s svojim programom. A se jim to spregleda in se priznajo krediti v celoti, četudi ni vsebinskega ujemanja? Ali jim ima zavod *987* pravico določiti diferencialne izpite (četudi imajo ustrezno število ECTS, ni pa npr. vsebinskega ujemanja)? Ali jim ima pravico to tudi zaračunati ali bi v tem primeru to pokrila država?

P3: Zavod *456* izvaja program s področja, ki ga ne pokriva noben drug zavod v Sloveniji. Kaj sledi?

Ob tem izražamo skrb, da se bodo zgolj zato, ker ni možnosti za ustrezen prepis študentov, izvajali tudi programi, ki ne bodo izpolnjevali niti minimalnih standardov kakovosti.

Razpis za vpis obsega:

- ime visokošolskega zavoda in njegov naslov,
- ime študijskega programa,
- kraj izvajanja študijskega programa,
- trajanje študija,
- pogoje za vpis in merila za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa,

Komentar k alineji zgoraj: Predlagamo, da se alineja dopolni na način, da se zapiše, da mora biti iz razpisa razvidno, če so za vpis ali dokončanje študija potrebne posebne psihofizične-lastnosti, ki se med drugim izkazujejo z zdravniškimi potrdili ali spričevali (namen je informiranje študentov

s posebnimi potrebami o morebitnih omejitvah pri študiju, povezanih z nekaterimi oblikami invalidnosti); trenutno so zabeleženi le programi, kjer je to zahtevano kot pogoj za vpis (ne pa tudi kasneje tekom študija).

- predvideno število prostih vpisnih mest,
- postopke in roke za prijavo na razpis in za izvedbo vpisa.

O vsebini razpisa si morata javni visokošolski zavod in koncesionirani visokošolski zavod pred objavo pridobiti soglasje Vlade Republike Slovenije.

Postopke in roke iz zadnje alineje šestega odstavka tega člena ter način objave razpisa določi minister, pristojen za visoko šolstvo.«.

13. člen

V 51.f členu se v četrti alineji črta besedilo »ter študijskih programov«.

Peta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»- izvaja akreditacije visokošolskih zavodov, akreditacije sprememb visokošolskih zavodov ter prve akreditacije študijskih programov,«.

Šesta alineja se črta.

Komentar k odstavku/alineji zgoraj: Skladno z utemeljitvijo k prejšnjemu členu predlagamo, da se pristojnost NAKVIS v tem delu ohrani.

Za dosedanjo deseto alinejo se dodata novi enajsta in dvanajsta alineja, ki se glasita:

»-vodi javno dostopno evidenco pogodb za izvajanje visokošolskega transnacionalnega izobraževanja,
- posreduje ministrstvu, pristojnemu za visoko šolstvo, podatke za vpis v eVŠ iz 81.c člena tega zakona,«.

Dosedanja enajsta do šestnajsta alineja postanejo trinajsta do osemnajsta alineja.

V novi petnajsti alineji se besedilo »smernicami in« nadomesti z besedilom »standardi ter«.

14. člen

V tretjem odstavku 51.h člena se beseda »nepriustranosti« nadomesti z besedo »nepriustranskosti«.

V prvi alineji osmega odstavka se beseda »petih« nadomesti z besedo »šestih«.

Šesta in sedma alineja enajstega odstavka se spremenita tako, da se glasita:

- »- odloča o akreditacijah visokošolskih zavodov in njihovih spremembah,
- odloča o akreditacijah študijskih programov in evalvacijah vzorca študijskih programov,«.

Komentar k alineji zgoraj: Skladno z utemeljitvijo pri predhodnih členih predlagamo, da se pristojnost NAKVIS ohrani, ko gre za preoblikovanje študijskih programov.

V trinajsti alineji se beseda »smernice« nadomesti z besedo »standarde«.

15. člen

51.o člen se spremeni tako, da se glasi:

»51.o člen
(akreditacije in zunanje evalvacije)

Izpolnjevanje pogojev za ustanovitev visokošolskega zavoda, izvajanje visokošolske dejavnosti in kakovost visokošolskih zavodov in študijskih programov agencija preverja v postopkih akreditacije in zunanje evalvacije.

Akreditacije v visokem šolstvu so:

- prva akreditacija visokošolskega zavoda,
- prva akreditacija študijskega programa,
- podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda in
- akreditacija sprememb visokošolskega zavoda iz prvega odstavka a51.s člena tega zakona.

Zunanje evalvacije so:

- redna evalvacija visokošolskega zavoda,
- izredna evalvacija visokošolskega zavoda,
- izredna evalvacija študijskega programa,
- evalvacija vzorca študijskih programov.

Akreditacija se visokošolskemu zavodu podeli ali podaljša za največ pet let. Če se odločitev o podaljšanju akreditacije sprejme pred potekom veljavne akreditacije visokošolskega zavoda, začne rok veljavnosti akreditacije teči znova. Šteje se, da veljavnost akreditacije poteče z zaključkom študijskega leta, v katerem se izteče obdobje podeljene akreditacije.

Akreditacija visokošolskega zavoda preneha, če:

- je izbrisan iz sodnega registra,
- mu ni bila podaljšana akreditacija,
- ni vložil vloge za podaljšanje akreditacije v roku iz šestega odstavka 14. člena tega zakona.

Komentar k odstavku zgoraj: Predlagamo, da se zapiše, da akreditacija zavoda lahko prav tako preneha, če svet tako odloči v postopku izredne evalvacije zavoda (ta je predhodno definirana kot možna oblika evalvacije in to je lahko sklep takega postopka).

Akreditacija študijskega programa preneha, če:

- je prenehala akreditacija visokošolskega zavoda zaradi razlogov, določenih v prejšnjem odstavku tega člena,
- svet agencije tako odloči v postopku izredne evalvacije študijskega programa ali visokošolskega zavoda,
- to zahteva visokošolski zavod.«.

Komentar k odstavku zgoraj: Predlagamo, da se zapiše, da akreditacija programa lahko prav tako preneha, če svet tako odloči v postopku evalvacije zavoda - s tem določimo možnost, da lahko ob redni evalvaciji zavoda posameznim programom akreditacije ne podelimo.

Komentar k spremembi sistema in prehodu na institucionalno akreditacijo (splošno):

Glavna ideja sprememb na področju kakovosti je prehod iz zdajšnjega sistema akreditiranja visokošolskih zavodov in študijskih programov v sistem institucionalne akreditacije. Glede na finančno in kadrovske podhranjenost NAKVIS (ki bi sicer moral po ReNPVŠ letos iz proračunskih virov prejeti kar 6 milijonov EUR) razumemo ukrep kot razbremenitev dela agencije in prenos določenih pristojnosti iz zunanjega evalvatorja na visokošolske zavode. Ukrepa pa nikakor ne moremo razumeti kot način povečanja kakovosti, kvečjemu obratno. Na podlagi izkušenj iz prakse namreč ne verjamemo, da imajo visokošolske institucije razvito kulturo kakovosti, vključno z ustreznimi notranjimi sistemi zagotavljanja kakovosti, kot to za pogoj, da se uveljavi institucionalna akreditacija, veleva ReNPVŠ.

Analiza samoevalvacijskih poročil, ki jo je opravil NAKVIS je pokazala, da interni sistemi oz. procesi spremljanja in zagotavljanja kakovosti na zavodih še niso dovolj razviti: postopki niso enotni in ponekod niso primerljivi znotraj in med članicami; poročila ne obravnavajo vseh področij presoje, ki so določena z aktualnimi merili NAKVIS; poročila ne definirajo jasno, kaj so priložnosti za

izboljšanje in kateri postopki bodo uvedeni v tej smeri (do kdaj, kdo bo odgovoren ...); poročila so velikokrat subjektivna - premalo samokritična in nedosledna.

Ravno zato je pomembno, da kakovost študijskih programov spremlja in preverja (oz. bo, do morebitne spremembe zakona) za ta namen ustanovljena neodvisna agencija, ki je zagotavljala vsaj minimalne standarde objektivnosti. Prenos zagotavljanja in preverjanja kakovosti na izvajalce programov je problematičen že v svoji osnovi, saj se pri ocenjevanju samega sebe ne moremo znebiti subjektivnosti, poleg tega pa vzrok sprememb (programov) kaj hitro postanejo razlogi, ki ne izhajajo iz srbi za kakovost. Visokošolski zavodi imajo že danes komisije za samoocenjevanje kakovosti, ki spremljajo kakovost študija na zavodih in opozarjajo na pomanjkljivosti. Poročila teh komisij na koncu praviloma sprejemajo senati. Neodvisen zunanji evalvator tako predstavlja ključen člen v sistemu »checks and balances«.

Na ŠOS smo mnenja, da pogoji za prehod na institucionalno akreditacijo, ki jih predlaga že ReNPVŠ, niso izpolnjeni in zato institucionalni akreditaciji nasprotujemo, saj pomeni premočno deregulacijo visokošolskega sistema. Tudi primeri iz tujine kažejo, da so se v nekaterih državah - po tovrstnih sistemskih spremembah, ki se niso obnesle - vrnili nazaj na bolj regulirane sisteme.

16. člen

51.p člen se spremeni tako, da se glasi:

»51.p člen
(prva akreditacija visokošolskih zavodov in študijskih programov)

V enem mesecu po prejemu popolne vloge za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda ali študijskega programa svet agencije imenuje skupino strokovnjakov.

Skupina strokovnjakov pripravi poročilo o izpolnjevanju meril za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda ali prvo akreditacijo študijskega programa najkasneje v treh mesecih od imenovanja skupine strokovnjakov. Poročilo o izpolnjevanju meril za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda ali za prvo akreditacijo študijskega programa se pošlje predlagatelju, ki lahko nanj poda svoje pripombe v enem mesecu od njegovega prejema. Če predlagatelj v roku enega meseca ne poda pripomb na poročilo, to postane končno. Če predlagatelj poda pripombe na poročilo, skupina strokovnjakov po presoji utemeljenosti pripomb najkasneje v enem mesecu od njihovega prejema pripravi končno poročilo.

Poročilo o izpolnjevanju meril za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda skupina strokovnjakov pripravi na podlagi predložene dokumentacije in ogleda prostorov, v katerih bo visokošolski zavod opravljal dejavnost.

V primeru prve akreditacije študijskega programa skupina strokovnjakov opravi ogled prostorov, v katerih bo visokošolski zavod izvajal študijski program, če je to potrebno zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja.

Končno poročilo skupine strokovnjakov se predloži svetu agencije najkasneje v enem mesecu od priprave tega poročila. Svet agencije najkasneje v treh mesecih od prejema končnega poročila odloči o prvi akreditaciji visokošolskega zavoda ali o prvi akreditaciji študijskega programa, pri čemer ne upošteva morebitnih pripomb ali novih dokazil predlagatelja, poslanih agenciji po izdaji končnega poročila skupine strokovnjakov.

Svet agencije lahko v postopku prve akreditacije:

- podeli akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let,
- podeli akreditacijo študijskega programa za nedoločen čas,
- zavrne vlogo za akreditacijo visokošolskega zavoda ali študijskega programa.

Svet agencije visokoškolskemu zavodu podeli akreditacijo, če so izpolnjeni pogoji za ustanovitev visokošolskega zavoda iz tega zakona in pogoji iz meril iz tretje alineje enajstega odstavka 51.h člena tega zakona.

Svet agencije študijskemu programu podeli akreditacijo, če so izpolnjeni pogoji iz tega zakona in pogoji iz meril agencije iz tretje alineje enajstega odstavka 51.h člena tega zakona.«.

Nimamo pripomb.

17. člen

51.r. člen se spremeni tako, da se glasi:

»51.r člen
(podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda)

Podaljšanje akreditacije je namenjeno zunanji evalvaciji notranjega sistema zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda v skladu z evropskimi standardi in merili sveta agencije.

Komentar k odstavku zgoraj: Menimo, da se s to dikcijo precej omeji področja presoje glede na trenutno stanje, ko se poleg omenjenega presoja še vpetost v okolje, delovanje visokošolskega zavoda, kadre, študente, materialne pogoje ter organizacijo in izvedbo študija (ko gre za študijske programe). Presojali bi samo eno od področij, in sicer sistem kakovosti, pri čemer pa ni jasno, ali to vključuje tudi ostala izpuščena področja ali ne oz. v kakšnem obsegu. Kljub sklicevanju na ESG

ti pri nas niso pravno zavezujoči, zato menimo, da je potrebno ta del, v izogib nejasnostim, dosledneje zapisati.

Postopek za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda se začne z vložitvijo vloge visokošolskega zavoda v skladu z določbo šestega odstavka 14. člena tega zakona, nadaljuje z zunanjo evalvacijo ter konča z odločitvijo o podaljšanju akreditacije. Zunanjo evalvacijo izvede skupina strokovnjakov, ki jo imenuje svet agencije.

Zunanjo evalvacijo praviloma sestavljata dva večdnevna obiska visokošolskega zavoda. Število članov v skupini strokovnjakov ter število dni posameznega obiska agencija določi glede na velikost visokošolskega zavoda in število študijskih programov, ki jih izvaja. Temelj za zunanjo evalvacijo je samoevalvacijsko poročilo visokošolskega zavoda.

Skupina strokovnjakov opravi prvi obisk in pripravi poročilo o ugotovitvah z morebitnimi predlogi za natančnejšo presojo posameznih področij delovanja zavoda na drugem obisku, povezano predvsem z organizacijo, izvedbo, spreminjanjem in samoevalvacijo določenih študijskih programov, najpozneje v treh mesecih od svojega imenovanja. Poročilo o ugotovitvah najpozneje v enem mesecu obravnava svet agencije in odloči o predlogih za drugi obisk.

Drugi obisk skupina strokovnjakov opravi praviloma tri mesece po odločitvi sveta agencije o predlogih zanj. Na njem podrobneje in poglobljeno presoja področja delovanja zavoda oziroma študijske programe, ki jih je s sklepom določil svet agencije. Skupina strokovnjakov svoje ugotovitve predstavi visokošolskemu zavodu zadnji dan obiska. Visokošolski zavod se lahko po predstavitvi ugotovitev izreče o njih oziroma pojasni stanje. Skupina strokovnjakov morebitne pripombe zavoda upošteva pri pripravi evalvacijskega poročila.

Skupina strokovnjakov najpozneje mesec dni po drugem obisku pripravi evalvacijsko poročilo na podlagi presoje samoevalvacijskega poročila visokošolskega zavoda in druge dokumentacije, ki jo natančno določi agencija, ter ugotovitev na obisku visokošolskega zavoda. Evalvacijsko poročilo se pošlje visokošolskemu zavodu, ki lahko nanj poda svoje pripombe v enem mesecu od njegovega prejema. Če visokošolski zavod v roku ne poda pripomb na evalvacijsko poročilo, to postane končno. Če visokošolski zavod poda pripombe na evalvacijsko poročilo, skupina strokovnjakov po presoji utemeljenosti pripomb najkasneje v enem mesecu od prejema pripomb pripravi končno evalvacijsko poročilo.

Evalvacijsko poročilo vsebuje presojo izpolnjevanja meril za akreditacijo ter zunanjo evalvacijo visokošolskega zavoda in druge sestavine, ki jih natančneje določi svet agencije.

Samoevalvacijsko poročilo visokošolskega zavoda in končno evalvacijsko poročilo skupine strokovnjakov se predložita svetu agencije najkasneje v enem mesecu od priprave končnega evalvacijskega poročila. Svet agencije najkasneje v treh mesecih od prejema dokumentacije odloči o podaljšanju akreditacije visokošolskega zavoda, pri čemer ne upošteva morebitnih pripomb ali

novih dokazil visokošolskega zavoda, poslanih agenciji po izdaji končnega poročila skupine strokovnjakov.

Svet agencije v postopku podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda sprejme eno izmed naslednjih odločitev:

- podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let,
- podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za krajše obdobje, ki ne sme biti daljše od treh let,
- ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda.

Komentar k odstavku zgoraj: Svet agencije lahko tudi ne podaljša akreditacije posameznim programom, ki jih zavod izvaja.

Svet agencije sprejme odločitev iz druge alineje prejšnjega odstavka, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti, ter mu naloži rok za njihovo odpravo.

Svet agencije ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti v celotnem obdobju od zadnje akreditacije.

Po poteku roka iz desetega odstavka tega člena svet agencije ponovno opravi evalvacijo, na podlagi katere podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let, če niso ugotovljene večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti. Če so te ugotovljene, lahko:

- ponovno podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za krajše obdobje, ki ne sme biti daljše od treh let, ter mu naloži rok za njihovo odpravo ali
- ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda, če so bile ugotovljene večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti v celotnem obdobju podaljšanja akreditacije za krajše obdobje.

Po poteku ponovnega roka svet agencije tretjič opravi evalvacijo, na podlagi katere lahko podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let ali je ne podaljša, če so spet ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti.

Če svet agencije ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda, veljavnost akreditacije poteče z zaključkom študijskega leta, v katerem postane odločitev sveta agencije dokončna.«.

18. člen

51.s člen se spremeni tako, da se glasi:

»51.s člen
(ponovna vloga za prvo akreditacijo)

Če je vloga za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda iz tretje alinee šestega odstavka 51.p člena zavrnjena ali akreditacija visokošolskega zavoda iz tretje alinee devetega odstavka 51.r člena ni podaljšana, lahko ustanovitelj ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda po preteku dveh let od dokončnosti odločbe o akreditaciji.

V primeru zamude roka za vložitev vloge za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda iz šestega odstavka 14. člena tega zakona lahko ustanovitelj ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda šele po dokončnosti odločbe o zavrženju.

V primeru zavrnitve vloge za akreditacijo študijskega programa iz tretje alineje šestega odstavka 51.p člena tega zakona ali odvzema akreditacije študijskemu programu iz druge alineje sedmega odstavka 51.š člena in tretje alineje petega odstavka ali druge alineje devetega odstavka a51.š člena, lahko visokošolski zavod ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo tega študijskega programa po preteku enega leta od dokončnosti odločbe o akreditaciji.«.

Nimamo pripomb.

19. člen

Za 51.s členom zakona se doda nov a51.s člen, ki se glasi:

»51.s člen
(spremembe visokošolskega zavoda)

Univerza in samostojni visokošolski zavod mora vložiti vlogo za akreditacijo sprememb v primeru:

- preoblikovanja v drugo vrsto visokošolskega zavoda,
- pripojitve, spojitve ali razdelitve visokošolskih zavodov,
- spremembe lokacije izvajanja študijskega programa ali uvedba nove lokacije izvajanja študijskega programa.

O vseh ostalih spremembah mora univerza in samostojni visokošolski zavod obvestiti agencijo v 30 dneh od spremembe na način, ki ga ta določi.«.

Nimamo pripomb.

20. člen

51.š člen se spremeni tako, da se glasi:

»51.š člen
(izredna evalvacija visokošolskih zavodov)

O izvedbi izredne evalvacije visokošolskega zavoda odloči svet agencije.

Postopek izredne evalvacije visokošolskega zavoda poteka po enakem postopku kot podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda z naslednjimi izjemami:

- postopek izredne evalvacije visokošolskega zavoda začne agencija na lastno pobudo ali na podlagi prejete pobude za izvedbo izredne evalvacije, kadar upravičeno sumi o večjih pomanjkljivostih oziroma neskladnostih pri delovanju visokošolskega zavoda oziroma sistemu zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda;
- pred uvedbo postopka agencija pozove visokošolski zavod, da se izjasni o navedbah v prejeti pobudi iz prejšnje alineje, ne da bi razkrila identiteto prijavitelja; visokošolski zavod se lahko izjasni v enem mesecu od prejema poziva za izjasnitev;
- po izteku roka iz prejšnjega odstavka svet agencije sprejme odločitev o izvedbi izredne evalvacije visokošolskega zavoda; s sklepom o začetku postopka izredne evalvacije agencija seznaní visokošolski zavod ter sklep javno objavi na svoji spletni strani; pritožba zoper sklep ni mogoča.

Svet agencije po izvedenem postopku izredne evalvacije visokošolskega zavoda sprejme eno od naslednjih odločitev:

- podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let,
- podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za krajše obdobje, ki ne sme biti daljše od treh let,
- ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda.

Komentar k alineji zgoraj: Če svet akreditacije zgolj ne podaljša - do kdaj velja akreditacija v tem primeru - do aktualne odločbe? Menimo, da bi bil primernejši zapis, da se ob izredni evalvaciji v tem primeru akreditacija zavodu odvzame.

Svet agencije sprejme odločitev iz druge alineje prejšnjega odstavka, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti, ter mu naloži rok za njihovo odpravo.

Svet agencije ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti v celotnem obdobju od zadnje akreditacije.

Po poteku roka za odpravo ugotovljenih večjih pomanjkljivosti ali neskladnosti iz četrtega odstavka tega člena svet agencije ponovno opravi evalvacijo, na podlagi katere lahko podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let, če niso ugotovljene večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti. Če so te ugotovljene, lahko:

- ponovno podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za krajše obdobje, ki ne sme biti daljše od treh let, ter mu naloži rok za njihovo odpravo,
- odvzame akreditacijo študijskega programa, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistemu kakovosti visokošolskega zavoda v celotnem obdobju podaljšanja akreditacije za krajše obdobje ali
- ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti v celotnem obdobju podaljšanja akreditacije za krajše obdobje.

Komentar k alineji zgoraj: Enako kot prejšnji komentar.

Po poteku ponovnega roka svet agencije tretjič opravi evalvacijo, na podlagi katere lahko:

- podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda za obdobje petih let,
- odvzame akreditacijo študijskega programa, če so spet ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistemu kakovosti visokošolskega zavoda,
- ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda, če so spet ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri delovanju visokošolskega zavoda ali sistemu zagotavljanja njegove kakovosti.«.

Komentar k alineji zgoraj: Enako kot prejšnji komentar.

21. člen

Za 51.š členom se dodata nova a51.š in b51.š člena, ki se glasita:

»a51.š člen
(izredna evalvacija študijskega programa)

O izvedbi izredne evalvacije študijskega programa odloči svet agencije.

Postopek izredne evalvacije študijskega programa začne agencija, kadar upravičeno sumi o večjih pomanjkljivostih oziroma neskladnostih pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistema zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda, in sicer na lastno pobudo ali na podlagi prejete pobude za izvedbo izredne evalvacije.

Pred uvedbo postopka agencija pozove visokošolski zavod, da se izjasni o navedbah v prejeti pobudi iz prejšnjega odstavka, ne da bi razkrila identiteto prijavitelja. Visokošolski zavod se lahko izjasni v enem mesecu od prejema poziva za izjasnitev.

Po izteku roka iz prejšnjega odstavka svet agencije sprejme odločitev o izvedbi izredne evalvacije študijskega programa. S sklepom o začetku postopka izredne evalvacije agencija seznaní visokošolski zavod ter sklep javno objavi na svoji spletni strani. Pritožba zoper sklep ni mogoča.

Svet agencije po izvedenem postopku izredne evalvacije študijskega programa sprejme eno od naslednjih odločitev:

- izda pozitivno mnenje o študijskem programu;
- izda mnenje s pridržkom;
- odvzame akreditacijo študijskega programa.

Svet agencije sprejme odločitev iz druge alineje prejšnjega odstavka, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistemu zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda, ter mu naloži rok za njihovo odpravo, ki ne sme biti daljši od treh let.

Svet agencije odvzame akreditacijo študijskega programa, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti oziroma neskladnosti iz šestega odstavka tega člena v celotnem obdobju trajanja študijskega programa v skladu s 36. členom tega zakona.

Po poteku roka za odpravo ugotovljenih večjih pomanjkljivosti ali neskladnosti iz šestega odstavka tega člena svet agencije ponovno opravi evalvacijo, na podlagi katere lahko izda pozitivno mnenje o študijskem programu, če niso ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistemu zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda. Če so te ugotovljene, lahko:

- ponovno izda mnenje s pridržkom, ter visokošolskemu zavodu naloži rok za njihovo odpravo, ki ne sme biti daljši od treh let ali
- odvzame akreditacijo študijskega programa, če so ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistemu zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda v celotnem obdobju, za katerega je izdal mnenje s pridržkom.

Po poteku ponovnega roka svet agencije tretjič opravi evalvacijo, na podlagi katere lahko:

- izda pozitivno mnenje o študijskem programu;
- odvzame akreditacijo študijskega programa, če so spet ugotovljene večje pomanjkljivosti ali neskladnosti pri organizaciji, izvajanju in spreminjanju študijskega programa ali njegovega dela oziroma sistemu zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda.

V primeru odvzema akreditacije študijskega programa iz druge alineje šestega odstavka 51.š člena ter tretje alineje petega odstavka in druge alineje osmega odstavka tega člena, visokošolski zavod z naslednjim študijskim letom za ta študijski program ne sme več razpisati vpisnih mest za vpis v prvi letnik ali po merilih za prehode v višji letnik. *** Ne glede na določbo tretjega odstavka 32. člena tega zakona se šteje, da je študijski program iz prejšnjega stavka javnoveljaven za obdobje od vpisa zadnje generacije v prvi letnik za čas trajanja programa, podaljšanega za eno leto, pri čemer obdobje javne veljavnosti študijskega programa ne more biti krajše od veljavnosti akreditacije.

Komentar k odstavku zgoraj: Zgornjemu odstavku (od *** naprej) odločno nasprotujemo, saj je izredno škodljiv za kakovost slovenskega visokošolskega prostora. Npr. če govorimo o generaciji, ki se je pravkar vpisala – torej v 1. letnik, to pomeni vsaj še 3, pa tudi do 6 let študija na programu, ki v bistvu ne bi smel biti več veljaven, saj so bile na njem ugotovljene večje nepravilnosti in hujše kršitve zakonodaje ali meril. V čem je torej smisel zagotavljanja in evalviranja kakovosti, če se lahko programi temu navkljub izvajajo. Študente moramo zavarovati, a jim hkrati zagotoviti študij na programih, ki dosegajo vsaj minimalne standarde kakovosti, kar program, ki pripelje do te odločitve zagotovo ni. Predlagamo, da se del besedila od *** naprej briše.

b51.š člen (evalvacija vzorca študijskih programov)

Agencija izvaja letne evalvacije vzorca študijskih programov.

Vzorec študijskih programov določi svet agencije. Visokošolski zavodi lahko podajo predlog za vključitev posameznih študijskih programov v vzorec.

Evalvacija vzorca študijskih programov je določena v letnem načrtu agencije, tako da je vsako leto v vzorcu najmanj 2% akreditiranih študijskih programov, ki se v tem letu izvajajo na visokošolskih zavodih v Republiki Sloveniji.

Agencija na spletni strani javno objavi seznam študijskih programov, ki so vključeni v vzorec za evalvacijo študijskih programov.

Postopek se začne s sklepom sveta agencije o začetku postopka evalvacije študijskih programov, ki ga svet agencije pošlje visokošolskim zavodom, ki izvajajo študijske programe. Postopek se zaključi s priporočili visokošolskim zavodom za izboljšanje kakovosti študijskega programa. Podrobnejši postopek evalvacije sprejme svet agencije.«.

Nimamo pripomb.

22. člen

70. člen se spremeni tako, da se glasi:

»70. člen
(prenehanje statusa študenta)

Status študenta preneha:

- študentu, ki zaključi študijski program prve stopnje, z iztekom študijskega leta, v katerem je zaključil študij,
- študentu, ki zaključi študijski program druge stopnje,
- študentu, ki zaključi študijski program tretje stopnje,
- če študent ne zaključi študija na študijskem programu prve ali druge stopnje v 12 mesecih po zaključku zadnjega semestra,
- če študent ne zaključi študija druge stopnje po enovitem magistrskem študijskem programu v 12 mesecih po zaključku zadnjega semestra,
- če študent ne zaključi podiplomskega študija tretje stopnje v ustreznem, s statusom predpisanem roku,
- če se med študijem ne vpiše v naslednji letnik oziroma semester,
- če se izpiše,
- če je bil izključen.

Ne glede na četrto alinejo prejšnjega odstavka študentu status preneha ob zaključku zadnjega semestra, če je v času študija ponavljal letnik ali spremenil študijski program ali smer.

V primerih iz četrte, pete in sedme alineje prvega odstavka ter drugega odstavka tega člena se študentu iz upravičenih razlogov status študenta lahko tudi podaljša, vendar največ za eno leto.

Študentke matere, ki v času študija rodijo, imajo pravico do podaljšanja študentskega statusa za eno leto za vsakega živo rojenega otroka.«.

Nimamo pripomb.

23. člen

V 72. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Visokošolski zavodi pridobivajo sredstva od ustanovitelja, iz proračuna Republike Slovenije, iz proračuna Evropske unije, šolnin in drugih prispevkov za študij, plačil za storitve, dotacij, dediščin in daril ter drugih virov.«.

24. člen

Za 72. členom se dodajo novi 72.a, 72.b, 72.c, 72.č, 72.d, 72.e, 72.f, 72.g, 72.h, 72.i, 72.j, 72.k, 72.l in 72.m členi, ki se glasijo:

»72.a člen

(financiranje iz proračuna Republike Slovenije)

Iz državnega proračuna se financirajo:

- študijska dejavnost rednega študija za prvo in drugo stopnjo (v nadaljnjem besedilu: študijska dejavnost) javnih in koncesioniranih visokošolskih zavodov za koncesionirane študijske programe (v nadaljnjem besedilu: zavod),
- s študijem povezane interesne dejavnosti študentov, določene v letnem programu študentskega sveta zavoda,
- investicije, investicijsko vzdrževanje in oprema javnih visokošolskih zavodov,
- investicije, investicijsko vzdrževanje in oprema javnih študentskih domov ter študentskih domov, ki so organizirani v okviru javnih visokošolskih zavodov,
- delovanje, investicije, investicijsko vzdrževanje in opremo Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani,
- nacionalno pomembne naloge za področje visokega šolstva.

Iz državnega proračuna se lahko sofinancirajo tudi:

- študij po študijskih programih tretje stopnje,

Komentar k alineji zgoraj: Dolgoročno bi si želeli enotnega sistema (so)financiranja doktorskega študija, po posebni shemi in zakonsko zagotovitev sredstev za doktorski študij, skladno z določili sheme.

- razvojne naloge,
- druge naloge oziroma nameni, določeni z zakonom ali drugim predpisom.

72.b člen

(opredelitev študijske dejavnosti in določitev višine proračunskih sredstev)

Študijska dejavnost je pedagoška in z njo povezana znanstvenoraziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost, knjižnična, informacijska, organizacijska, upravna in druga infrastrukturna dejavnost.

Sredstva za študijsko dejavnost sestavljajo sredstva za temeljni steber financiranja (v nadaljnjem besedilu: TSF) in razvojni steber financiranja (v nadaljnjem besedilu: RSF), ki se kot skupna sredstva za zavode (integralno financiranje) zagotovijo v državnem proračunu.

RSF predstavlja največ 3 % vseh sredstev, namenjenih za študijsko dejavnost v proračunu Republike Slovenije.

Proračunska sredstva za študijsko dejavnost se zagotavljajo v višini 1 % BDP.

Nimamo pripomb.

72.c člen (določanje sredstev TSF)

TSF je vsota letnih sredstev za temeljni steber financiranja visokošolskih zavodov (v nadaljnjem besedilu: TSF-Z), to je letnih sredstev za temeljni steber financiranja zavodov.

TSF sredstva se delijo na fiksna TSF sredstva (v nadaljnjem besedilu: f-TSF) in variabilna TSF sredstva (v nadaljnjem besedilu: v-TSF). TSF sredstva se delijo na f-TSF sredstva in v-TSF sredstva v skladu z 72.č in 72.d členom tega zakona, pri čemer lahko v-TSF sredstva predstavljajo največ 25 % TSF sredstev. V kolikor v-TSF sredstva v skladu z 72.č in 72.d členom tega zakona presežejo odstotek iz prejšnjega stavka, se ustrezni del v-TSF sredstev prerazporedi v f-TSF steber.

Nimamo pripomb.

72.č člen (določanje sredstev f-TSF)

Sredstva za f-TSF se za prvo leto štiriletnega pogodbenega obdobja iz 72.g člena tega zakona določijo tako, da se sredstva iz zadnjega leta predhodnega pogodbenega obdobja povečajo za indeks rasti f-TSF sredstev. Indeks rasti f-TSF sredstev je enak polovici indeksa rasti proračunskih sredstev za študijsko dejavnost tekočega leta glede na obseg proračunskih sredstev za študijsko dejavnost predhodnega leta. Sredstva iz prvega stavka tega člena se nato zmanjšajo za skupno

vsoto zmanjšanj f-TSF sredstev zavodov v skladu z enajstim odstavkom 72.e člena tega zakona glede na obseg študijske dejavnosti v tretjem in četrtem letu predhodnega pogodbenega obdobja.

V drugem letu pogodbenega obdobja so f-TSF sredstva enaka f-TSF sredstvom prvega leta pogodbenega obdobja, povečana za indeks rasti f-TSF sredstev.

V tretjem letu pogodbenega obdobja se f-TSF sredstva iz drugega leta pogodbenega obdobja najprej povečajo za indeks rasti f-TSF sredstev, nato pa se zmanjšajo za skupno vsoto zmanjšanj f-TSF sredstev zavodov v primeru nastopa okoliščin iz enajstega odstavka 72.e člena tega zakona glede na obseg študijske dejavnosti v prvem in drugem letu pogodbenega obdobja. Ta skupna vsota zmanjšanj f-TSF sredstev zavodov se prenese v v-TSF sredstva za tretje leto pogodbenega obdobja.

V četrtem letu pogodbenega obdobja se f-TSF sredstva iz tretjega leta pogodbenega obdobja povečajo za indeks rasti f-TSF sredstev.

V prvem letu naslednjega pogodbenega obdobja se sredstva določijo skladno z drugim odstavkom tega člena.

Nimamo pripomb.

72.d člen (določanje sredstev v-TSF)

Sredstva za v-TSF so za prvo leto pogodbenega obdobja enaka v-TSF sredstvom zadnjega leta predhodnega pogodbenega obdobja povečana za:

- dodatna proračunska sredstva za študijsko dejavnost v tem letu brez sredstev, ki so bila porabljena za povečanje f-TSF sredstev in za povečanje RSF sredstev v tem letu,
- skupno vsoto zmanjšanj f-TSF sredstev zavodov v zadnjem letu predhodnega pogodbenega obdobja.

V drugem letu pogodbenega obdobja so v-TSF sredstva enaka v-TSF sredstvom prvega leta pogodbenega obdobja, povečana za dodatna proračunska sredstva za študijsko dejavnost v tem letu brez sredstev, ki so bila porabljena za povečanje f-TSF sredstev v tem letu.

V tretjem letu pogodbenega obdobja so v-TSF sredstva enaka v-TSF sredstvom drugega leta pogodbenega obdobja, povečana za:

- dodatna proračunska sredstva za študijsko dejavnost v tem letu brez sredstev, ki so bila porabljena za povečanje f-TSF sredstev v tem letu,
- skupno vsoto zmanjšanj f-TSF sredstev zavodov v drugem letu pogodbenega obdobja.

V četrtem letu pogodbenega obdobja so v-TSF sredstva enaka v-TSF sredstvom tretjega leta pogodbenega obdobja, povečana za dodatna proračunska sredstva za študijsko dejavnost v tem letu brez sredstev, ki so bila porabljena za povečanje f-TSF sredstev v tem letu.

V prvem letu naslednjega pogodbenega obdobja se sredstva določijo skladno s prvim odstavkom tega člena.

Nimamo pripomb.

72.e člen (določanje TSF sredstev zavoda)

TSF sredstva zavoda (v nadaljnjem besedilu: TSF-Z) tekočega leta so vsota fiksnega dela TSF sredstev zavoda (v nadaljnjem besedilu: f-TSF-Z) in variabilnega dela TSF sredstev zavoda (v nadaljnjem besedilu: v-TSF-Z).

V prvem letu pogodbenega obdobja se f-TSF-Z sredstva iz zadnjega leta predhodnega pogodbenega obdobja povečajo za indeks rasti f-TSF sredstev, nato pa se zmanjšajo v primeru nastopa okoliščin iz enajstega odstavka tega člena oziroma če zavod po kazalnikih iz sedmega odstavka tega člena v tretjem in četrtem letu predhodnega pogodbenega obdobja izkazuje zmanjšanje študijske dejavnosti.

V drugem letu pogodbenega obdobja so f-TSF-Z sredstva enaka f-TSF-Z sredstvom prvega leta pogodbenega obdobja, povečana za indeks rasti f-TSF sredstev.

V tretjem letu pogodbenega obdobja se f-TSF-Z iz drugega leta pogodbenega obdobja naprej povečajo za indeks rasti f-TSF sredstev, nato pa se zmanjšajo v primeru nastopa okoliščin iz enajstega odstavka tega člena oziroma če zavod po kazalnikih iz sedmega odstavka tega člena v prvem in drugem letu predhodnega pogodbenega obdobja izkazuje zmanjšanje študijske dejavnosti.

V četrtem letu pogodbenega obdobja se f-TSF-Z sredstva iz tretjega leta pogodbenega obdobja povečajo za indeks rasti f-TSF sredstev.

V prvem letu naslednjega pogodbenega obdobja se sredstva določijo skladno z drugim odstavkom tega člena.

V prvem in tretjem letu pogodbenega obdobja se v-TSF-Z sredstva določijo glede na izračun pripadajočega deleža sredstev zavoda ob upoštevanju vrednosti kazalnikov:

- število prvič vpisanih študentov rednega študija na študijskih programih prve in druge stopnje, brez števila uteženih študentov, vpisanih v prvi letnik študijskih programov prve stopnje, uteženih glede na pripadajočega faktorje študijskih skupin študijskih programov,
- števila uteženih diplomantov rednega študija prve in druge stopnje, pomnoženega s številom letnikov študijskega programa, brez diplomantov študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004,
- število SCI, SSCI in A&HCI objav v obliki izvirnega znanstvenega članka s podpisom univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda,
- relativni delež sredstev za raziskovalno, razvojno in tržno dejavnost,
- število vseh po umetniških kriterijih habilitiranih visokošolskih učiteljev, zaposlenih na univerzi oziroma samostojnem visokošolskem zavodu.

Komentar k odstavku zgoraj: Poudarjanje teže števila vpisanih študentov ali diplomantov vpeljujejo logiko t. i. glavarin, kar je v preteklosti vodilo v večanje obsega študijske dejavnosti.

Podrobneje se kazalniki, utež posameznega kazalnika in študijske skupine študijskih programov iz prejšnjega odstavka tega člena določijo v predpisu iz 75. člena tega zakona.

V drugem letu pogodbenega obdobja so v-TSF-Z sredstva enaka v-TSF-Z sredstvom prvega leta pogodbenega obdobja, povečana za dodatna proračunska sredstva za študijsko dejavnost v tem letu brez sredstev, ki so bila porabljena za povečanje f-TSF sredstev.

V četrtem letu pogodbenega obdobja so v-TSF-Z sredstva enaka v-TSF-Z sredstvom tretjega leta pogodbenega obdobja, povečana za dodatna proračunska sredstva za študijsko dejavnost v tem letu brez sredstev, ki so bila porabljena za povečanje f-TSF sredstev.

Zavodu se sredstva za f-TSF-Z zmanjšajo:

- če zavod ne more več zagotoviti izvajanja ali ne izvaja študijske dejavnosti v dogovorjenem obsegu,
- če je zavodu prenehala akreditacija ali podeljena koncesija za posamezni študijski program,
- če zavodu upade študijska dejavnost merjena s prvima dvema kazalnikoma iz sedmega odstavka tega člena.

Zmanjšanje f-TSF-Z sredstev iz tretje alineje prejšnjega odstavka tega člena se ugotavlja vsaki dve leti in znaša:

- 1% za vsakega od kazalnikov, za katerega se vrednost kazalnika zmanjša za več kot 10%,
- 2% za vsakega od kazalnikov, za katerega se vrednost kazalnika zmanjša za več kot 15%,
- 5% za vsakega od kazalnikov, za katerega se vrednost kazalnika zmanjša za več kot 20%.

Sredstva f-TSF-Z se zavodu povečajo, če prevzame študente drugega visokošolskega zavoda ali študijskega programa, ki mu je prenehala akreditacija.

Komentar k odstavku zgoraj: Postopek prevzema študentov v predhodnih členih ni jasno opredeljen.

Sredstva za ustanavljanje in delovanje novih članic univerze zagotavljajo v okviru svojih razpoložljivih osnovnih sredstev.

Vlada Republike Slovenije s predpisom iz 75. člena tega zakona določi podrobnejši način zmanjšanja oziroma povečanja sredstev TSF-Z iz tega člena.

72.f člen
(določanje sredstev RSF)

Sredstva RSF so namenjena spodbujanju razvoja študijske dejavnosti na področjih kakovosti študija, internacionalizacije, prenosa znanja, sodelovanje z okoljem, znanstvene raziskovalne in umetniške ustvarjalnosti ter socialne razsežnosti, ki bodo pripomogli k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja visokošolskega izobraževanja, opredeljenih v dokumentih razvojnega načrtovanja države.

Komentar k odstavku zgoraj: Potrebneje bi bilo jasneje definirati kriterije, po katerih se bo ocenjevalo posamezne komponente razvoja študijske dejavnosti.

RSF sredstva drugega, tretjega in četrtega leta pogodbenega obdobja so enaka RSF sredstvom prvega leta pogodbenega obdobja. RSF sredstva se povečajo za indeks rasti proračunskih sredstev za študijsko dejavnost v prvem letu novega pogodbenega obdobja glede na obseg proračunskih sredstev za študijsko dejavnost v četrtem letu predhodnega pogodbenega obdobja. Na enak način se RSF spreminja na vsakem prehodu v novo pogodbeno obdobje.

Sredstva RSF se univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom določijo za štiriletno pogodbeno obdobje v pogajanjih v okviru pogodbe o financiranju študijske dejavnosti in se v pogodbenem obdobju ne spreminjajo.

Komentar k odstavku zgoraj: Sredstva RSF se lahko univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom za štiriletno obdobje zamrznejo, v kolikor se pravomočno ugotovi njihovo nezakonito delovanje ali nenamenska raba sredstev iz naslova TSF ali RSF.

72.g člen
(pogodba o financiranju študijske dejavnosti)

Sredstva za študijsko dejavnost za prvo in drugo stopnjo rednega študija, ki se določijo kot skupna sredstva, se univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom, nakazujejo na podlagi štiriletne pogodbe o financiranju študijske dejavnosti ali pogodbe o koncesiji, sklenjene z ministrstvom, pristojnim za visoko šolstvo. Univerza ali samostojni visokošolski zavod in ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, pri pripravi in usklajevanju ciljev in ciljnih vrednosti upoštevata dokumente razvojnega načrtovanja države.

V pogodbi se poleg bistvenih sestavin pogodbe za področje študijske dejavnosti za pogodbeno obdobje opredelijo:

- strateški in dolgoročni cilji visokošolskega zavoda, ukrepi za njihovo doseg, ciljne in izhodiščne vrednosti in kazalci, s katerimi se spremlja doseganje ciljnih vrednosti;
- načrt izvajanja študijske dejavnosti, ki vključuje predvsem študijska področja, na katerih se bodo izvajali študijski programi, morebitna povečanja ali zmanjšanja razpisanih mest za vpis v prvi letnik za naslednja štiri študijska leta v primerjavi z zadnjim razpisom in številom vpisanih študentov v prvi letnik, pričakovano število študentov ter opredelitev morebitnih novih študijskih področij in članic;
- razvojni cilji visokošolskega zavoda, ukrepi za njihovo doseganje, ciljne in izhodiščne vrednosti in kazalci, s katerimi se spremlja doseganje ciljnih vrednosti;
- način in dinamika poročanja o doseganju ciljev;
- ukrepi v primeru neizpolnjevanja določil pogodbe.

Sestavine pogodbe iz prve, druge in tretje alineje iz prejšnjega odstavka so predmet pogajanj. Na podlagi usmeritev ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, jih univerza oziroma samostojni visokošolski zavod sporoči najkasneje do konca februarja četrtega leta pogodbenega obdobja.

Postopek pogajanj za sklenitev pogodbe vodi minister, pristojen za visoko šolstvo, ali od njega pooblaščen oseba s pristojnim organom visokošolskega zavoda in se mora zaključiti s sklenitvijo nove pogodbe do konca koledarskega leta.

Če se postopek sklenitve pogodbe ne zaključi v roku iz prejšnjega odstavka, se do sklenitve nove pogodbe izvaja začasno financiranje v obsegu, kot je bilo določeno v predhodni pogodbi.

Vzorec pogodbe pripravi ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo.

Pogodbe o financiranju študijske dejavnosti in doseganju ciljev ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, objavi na svoji spletni strani.

Poročilo o izvajanju pogodbe o financiranju študijske dejavnosti za celotno pogodbeno obdobje se pošlje do 31. maja leta po izteku pogodbe.

Nimamo pripomb.

72.h člen
(pravila visokošolskega zavoda)

Univerza oziroma samostojni visokošolski zavod razporeja sredstva študijske dejavnosti v skladu s pravili, ki jih sprejme pristojni organ visokošolskega zavoda, in z njimi pisno seznanijo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, v osmih dneh po njihovem sprejemu oziroma spremembi ter jih objavi na svoji spletni strani.

Nimamo pripomb.

72.i člen
(letni program dela in letno poročilo)

Letni program dela, ki ga sestavljata program dela in finančni načrt, ter letno poročilo visokošolskega zavoda, ki ga sestavljata poslovno in računovodsko poročilo, morata biti pripravljena v skladu s finančnimi predpisi in navodili ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo.

Sestavni del letnega poročila je tudi letno poročilo o izvajanju pogodbe o financiranju študijske dejavnosti.

Letno poročilo in letni program dela morata biti objavljena na spletnih straneh univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda najpozneje v petih dneh po sprejetju. En izvod se pošlje ministrstvu, pristojnemu za visoko šolstvo.

Nimamo pripomb.

72.j člen
(interesne dejavnosti študentov)

Interesne dejavnosti študentov so določene v letnem programu študentskega sveta visokošolskega zavoda.

Sredstva za s študijem povezane interesne dejavnosti študentov se za posamezni javni visokošolski zavod oziroma za koncesionirani visokošolski zavod za koncesionirane študijske programe določijo letno s sklepom ministra, pristojnega za visoko šolstvo, ob upoštevanju števila vpisanih študentov in vrednosti sredstev v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo.

šolstvo, za ta namen. V finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, se sredstva iz prejšnjega stavka določijo v skladu s proračunskimi izhodišči za načrtovanje izdatkov za blago in storitve.

Sredstva se nakažejo enkrat letno na podlagi sklepa iz prejšnjega odstavka tega člena po prejemu programa interesnih dejavnosti študentov, ki je sestavni del letnega programa visokošolskega zavoda.

Nimamo pripomb.

72.k člen
(investicije, investicijsko vzdrževanje in oprema)

Sredstva za investicije univerz oziroma samostojnih visokošolskih zavodov, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, se določijo v skladu z letnim načrtom ravnanja s stvarnim premoženjem, ki je sestavni del letnega programa dela univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda, in finančnim načrtom ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo.

Sredstva za investicije so namenjena zagotavljanju visokošolske infrastrukture oziroma zagotavljanju pogojev za izvajanje dejavnosti univerz oziroma samostojnih visokošolskih zavodov.

Sredstva za investicije se praviloma namenijo za gradnjo, rekonstrukcijo ali obnovo stvarnega premoženja v lasti, v upravljanju, v uporabi ali v najemu univerz oziroma samostojnih visokošolskih zavodov, in za pridobivanje oziroma za najemanje stvarnega premoženja s strani univerz oziroma samostojnih visokošolskih zavodov.

Komentar k odstavku zgoraj: Sredstva za investicije se prednostno namenijo za prilagoditve infrastrukture študentom s posebnimi potrebami, kjer prilagoditve še niso bile opravljene.

Za opremo in investicijsko vzdrževanje se sredstva določijo na podlagi meril ministra, pristojnega za visoko šolstvo.

Sredstva za investicije, investicijsko vzdrževanje in opremo se univerzi oziroma samostojnemu visokošolskemu zavodu nakažejo na podlagi pogodbe o sofinanciranju.

Določbe tega člena se uporabljajo tudi za dodelitev sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in opremo javnih študentskih domov in Centralno-tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani.

72.l člen

(dodelitev sredstev za nacionalno pomembne naloge in institucije)

Visokošolskim in drugim zavodom se lahko dodelijo sredstva za uresničevanje nacionalno pomembnih nalog (npr. visokošolska prijavno-informacijska služba, skrb za razvoj in učenje slovenščine, pisarne za študentske domove) ob upoštevanju letnega programa dela zavoda, ki te naloge izvaja.

Kot skrb za razvoj in učenje slovenščine iz prejšnjega odstavka se štejejo zlasti lektorati slovenskega jezika na univerzah v tujini, učenje in izpopolnjevanje iz znanja slovenskega jezika za tujce in za Slovence brez slovenskega državljanstva ter seminarji, simpoziji in druga strokovna srečanja, ki so namenjena skrbi za razvoj in učenje slovenščine.

Nimamo pripomb.

72.m člen

(določitev sredstev za univerzitetne knjižnice – druge članice javnih visokošolskih zavodov in Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani)

Sredstva za plače in druge izdatke za zaposlene, prispevke delodajalca za socialno varnost, izdatke za blago in storitve ter investicije se za univerzitetne knjižnice – druge članice javnih visokošolskih zavodov in Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani določijo s pogodbo ob upoštevanju letnega programa dela javnega visokošolskega zavoda oziroma Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani.

Sredstva za investicije se za univerzitetne knjižnice – druge članice javnih visokošolskih zavodov, določijo v okviru sredstev za javni visokošolski zavod.

Podrobnejša določitev financiranja univerzitetnih knjižnic iz prvega odstavka tega člena se uredi s predpisom iz 75. člena tega zakona.«.

Nimamo pripomb.

25. člen

73.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»73.a člen

(financiranje dejavnosti zasebnih visokošolskih zavodov)

Republika Slovenija koncesioniranim visokošolskim zavodom dodeljuje sredstva za študijsko dejavnost iz prve alineje prvega odstavka 72.a člena tega zakona in za s študijem povezane interesne dejavnosti študentov iz druge alineje prvega odstavka 72.a člena tega zakona.

Republika Slovenija lahko visokošolskim zavodom iz prejšnjega odstavka in zasebnim samostojnim visokošolskim zavodom, ki izvajajo javnoveljavne študijske programe, prek javnih razpisov dodeljuje sredstva za razvojne naloge iz druge alineje drugega odstavka 72.a člena.«.

Nimamo pripomb.

26. člen

74. člen se črta.

Nimamo pripomb.

27. člen

V 75. členu se besedilo »73. in 73.a« spremeni tako, da glasi »72.a«.

Nimamo pripomb.

28. člen

V 77. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Državljanom Republike Slovenije in državljanom članic Evropske unije šolnine ni mogoče predpisati za izobraževanje v okviru dodiplomskih študijskih programov in podiplomskih študijskih programov druge stopnje z javno veljavnostjo, ki so financirani iz državnega proračuna, *** razen če njihovo izvajanje presega z nacionalnim programom visokega šolstva določene standarde.«.

Komentar k odstavku zgoraj: V zapisu se spet briše dikcija o javni službi. Ključno neskladje tega člena pa se nam zdi v zapisu: *“razen če njihovo izvajanje presega z nacionalnim programom visokega šolstva določene standarde”*. Aktualni nacionalni program (ReNPVŠ 2011-2020) namreč teh standardov ne določa. Ta dikcija se najbrž ohranja iz trenutno obstoječega zakona, kamor je bila vpisana, ko je bil v veljavi še predhodni nacionalni program (sprejet leta 2002; relevantne točke

5.3, 5.4), ki je te standarde sicer v neki meri definiral. Ta program pa ni več veljaven, zato se člen sklicuje na praktično neobstoječi akt, saj te definicije ni v nobenem drugem predpisu. Ta zapis pa opredeljuje izjemo, primere, ko se študentom lahko zaračuna šolnina, zato na to še posebej opozarjamo. V praksi se je uporabil izraz plačevanje “nadstandardne izvedbe” oz. “nadstandarda”. Izraza si ni “izmislil” ŠOS, ampak se v praksi uporablja, kar utemeljujemo v nadaljevanju.

Po pregledu aktov VŠ zavodov, opredelitev najdemo v primeru Univerze v Ljubljani. Statut UL se najprej prav tako sklicuje na standarde, opredeljene z NPVŠ, nadalje govori o tem, da standarde definirajo članice same (za svoje programe).

Izpis iz Statuta UL:

UL zaračunava šolnino za:

- redni študij po dodiplomskih in podiplomskih študijskih programih za del izvajanja, **ki presega z nacionalnim programom visokega šolstva določene standarde (nadstandard),**
- izredni študij po dodiplomskih študijskih programih,
- podiplomske študijske programe, ki niso financirani po veljavni uredbi o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov ter
- študijske programe za izpopolnjevanje in vseživljenjsko učenje.

Kriterije oziroma merila za nadstandardno izvajanje programa opredeli vsaka članica za svoje programe. Študentski svet članice mora podati mnenje h kriterijem oziroma merilom za nadstandardno izvajanje programa.

Kriterije oz. merila za nadstandardno izvajanje programa sprejmeta Senat UL in Upravni odbor UL pred razpisom za naslednje študijsko leto.

Pri določanju šolnine mora članica upoštevati dejanske stroške, ki jih povzroči izvajanje nadstandarda iz prejšnjega odstavka.

V aktualnem ceniku UL smo našli tudi primere, ko naj bi se t. i. nadstandardna izvedba zaračunala za dele programa, izvedene v tujem jeziku.

Ker ni jasno definirano (vsaj ne v trenutno veljavnem predpisu), kaj so ti “standardi” in kaj predstavlja njihovo preseganje, ki smo ga - povzeto po UL - poimenovali “nadstandard”, predlagamo, da se zapis od *** dalje briše v celoti. Še sploh zato, ker se je v preteklosti pokazala namera po zaračunavanju nadstandarda za izvedbo delov programov v tujem jeziku, čemur predlagana novela široko odpira vrata.

Za tretjim odstavkom se doda novi četrti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se državljanom Republike Slovenije in državljanom članic Evropske unije šolnina lahko zaračuna, če imajo že doseženo izobrazbo, ki ustreza najmanj ravni študijskega programa, v katerega so vpisani.«.

29. člen

V drugem odstavku 80. člena se črta besedilo » in njihovih študijskih programov«.

Nimamo pripomb.

30. člen

V 81.č členu se v prvem odstavku v napovednem stavku črta besedilo: »vpisanih v razvid visokošolskih zavodov,«.

15. točka prvega odstavka se črta.

Nimamo pripomb.

31. člen

V 81.d členu se v prvem odstavku v napovednem stavku črta besedilo: »vpisanih v razvid visokošolskih zavodov,«.

V prvem odstavku se 32. točka črta.

V drugem odstavku se 1. točka črta.

Nimamo pripomb.

32. člen

V 82. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Podatke za evidenci iz 81.č in 81.d člena tega zakona ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, brezplačno pridobi od agencije oziroma visokošolskih zavodov, če agencija z njimi ne razpolaga,

na način in v obliki, kot jo določi minister, pristojen za visoko šolstvo. Podatke iz 1. in 2. točke prvega odstavka 81.č člena ter 1. in 34. točke prvega odstavka 81.d člena tega zakona določi ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo.«.

Za šestim odstavkom se dodajo novi sedmi, osmi in deveti odstavek, ki se glasijo:

»Za znanstveno-raziskovalne namene in za izvajanje analiz o zaposljivosti študentov in diplomantov ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, na podlagi podatka o EMŠO diplomanta iz matične evidence zavarovancev, ki jo vodi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, pridobi o osebah, ki sklenejo delovno razmerje, samozaposlenih osebah in družbenikih po predpisih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, naslednje podatke:

- datum zaposlitve in datum prenehanja zaposlitve diplomanta,
- poklic diplomanta (klasifikacija SKP-08),
- vrsta zaposlitve (nedoločen ali določen čas)
- matična številka enote poslovnega subjekta z namenom pridobitve podatka o občini in regiji enote ter standardne klasifikacije dejavnosti poslovnega subjekta.

Za znanstveno-raziskovalne namene in za izvajanje analiz o zaposljivosti študentov in diplomantov ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, na podlagi podatka o EMŠO diplomanta iz evidence brezposelnih oseb, ki jo vodi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, pridobi naslednje podatke:

- datum nastopa in trajanje brezposelnosti ter
- vrsta ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Za znanstveno-raziskovalne namene analiziranja zaposljivosti študentov in diplomantov ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, na podlagi podatka o EMŠO diplomanta iz evidence štipendistov, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, pridobi podatek:

- o tem, ali je bil diplomant prejemnik štipendije in
- o vrsti štipendije.«.

Nimamo pripomb.

33. člen

V 82.a členu se v drugem odstavku študijsko leto »1999/2000« nadomesti s študijskim letom »2005/2006«, letnica »2000« z letnico »2005« in študijsko leto »2009/2010« s študijskim letom »2012/2013«.

Nimamo pripomb.

34. člen

V 83.a členu se za enajstim odstavkom dodajo novi dvanajsti, trinajsti in štirinajsti odstavek, ki se glasijo:

»Za znanstveno-raziskovalne namene in analize o zaposljivosti študentov in diplomantov se podatki iz sedmega, osmega in devetega odstavka 82. člena tega zakona pridobijo in povežejo v neanonimizirani obliki, vsa nadaljnja obdelava podatkov pa poteka z anonimiziranimi podatki.

Za znanstveno-raziskovalne namene analiziranja prehodnosti dijakov in študentov višjih strokovnih šol v visoko šolstvo se podatki iz tretjega odstavka 82. člena tega zakona pridobijo in povežejo v neanonimizirani obliki, vsa nadaljnja obdelava podatkov pa poteka z anonimiziranimi podatki.

Organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 – odl. US, 80/10 – ZUTD in 95/14 – ZUJF-C), za namen ugotavljanja upravičenosti za opravljanje začasnih in obasnih del študentov pridobijo podatke iz 9., 10., 11., 14., 16., 18., 19., 21. in 22. točke prvega odstavka in 6. točke drugega odstavka (razen števila vpisanih in doseženih kreditnih točk po ECTS) 81.e člena tega zakona s posredovanjem podatkov ali povezovanjem zbirk osebnih podatkov na podlagi podatka o EMŠO študenta.«

Nimamo pripomb.

35. člen - predlog ŠOS

Doda se nov 69.a člen, ki se glasi:

»69.a člen
(druge dolžnosti študentov)

Študenti morajo tekom študija na prvi in drugi stopnji izobraževanja opraviti preventivni sistematični zdravstveni pregled, kot ga določa zakonodaja na področju preventivnega zdravstvenega varstva.«

OBRAZLOŽITEV:

Pravica do preventivnih pregledov je študentom zagotovljena na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni. Številne raziskave so dokazale, da je opravljanje preventivnih pregledov smotno in najboljši ukrep za zgodnje odkrivanje in zdravljenje bolezni praviloma še v pred-klinični

fazi. Cilj preventivnega pregleda je aktivni zdravstveni nadzor, izboljšanje in utrjevanje zdravja, odkrivanje dejavnikov tveganja in začetnih znakov kroničnih degenerativnih obolenj, odkrivanje stresno ogroženih, posameznikov s tveganim vedenjem in usmerjeno zdravstveno-vzgojno delo.

Otroci opravijo obvezne sistematične preventivne preglede v 1., 3., 6., 8. razredu osnovne šole, dijaki pa v 1. in 3. letniku. Zaposleni morajo opraviti preventivne zdravstvene preglede delavcev v razmiku največ 5 let (prvega pred prvo zaposlitvijo). Terciarno izobraževanje torej predstavlja luknjo v preventivni dejavnosti, čeprav so študenti izpostavljeni številnim dejavnikom tveganja. Študenti se ob pregledu seznanijo tudi z možnostjo izbire osebnega zdravnika v kraju študija, kar olajša in omogoča kurativno zdravstveno oskrbo študentov. Preventivni pregled študentov služi tudi kot zdravstveni pregled delavcev in je podlaga za opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

Ker so bili do sedaj preventivni pregledi le pravica študentov na podlagi zdravstvene zakonodaje, visokošolska zakonodaja pa jih ni opredeljevala, se je delež študentov, ki opravijo preventivni pregled, znižal pod 50 %. S tem se je povečalo zdravstveno tveganje.